

MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ ZAMAN YÖNETİMİ FARKINDALIKLARININ İNCELENMESİ: DENİZLİ İLİNDE BİR ARAŞTIRMA

Oğuzhan ÇARIKÇI (*)

Zehra KILINÇ (**)

Öz

Zaman yönetimi konusunda planlamanın kritik önem taşıdığı mesleklerden biriside muhasebe mesleğidir. Bu çalışmada muhasebe meslek mensuplarının zaman yönetimi farkındalıklarının kişisel özelliklerine göre değişip değişmediği incelenmektedir. Denizli ilinde muhasebe mesleğini icra eden muhasebecilere ait verilerinin elde edilmesinde anket tekniğinden faydalanılmıştır. Araştırmanın evrenini Denizli il merkezinde muhasebe mesleği faaliyetlerini sürdüren muhasebe meslek mensupları oluşturmaktadır. Çalışmanın sonucunda elde edilen bulgulara göre demografik değişkenlerden olan; muhasebe bürolarında çalışan personel sayısı, meslek mensuplarının yaş grupları değişkenlerinde zaman yönetimi algısında farklılıklar olduğu görülmüştür. Ayrıca zaman yönetimi algısı ile meslek mensuplarının çalışma saatleri değişkeni arasında hiçbir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Meslek Mensupları, Muhasebe Mesleği, Muhasebe Çalışanı, Zaman Yönetimi, Muhasebe.

Investigation of Time Management Awareness of Accounting Professionals: A Research in Denizli Province

Abstract

One of the professions where planning is critical in time management is the accounting profession. In this study, it is examined whether the time management awareness of the professional accountants changes according to their personal characteristics. The

*) Dr. Öğr. Üyesi, SDÜ İİBF İşletme Bölümü
(e-posta: oguzhancarikci@sdu.edu.tr) ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8709-9071>

**) Doktora Öğrencisi, SDÜ SBE İşletme ABD
(e-posta: zehra88@outlook.com) ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8442-7882>

questionnaire technique was used to obtain the data of the accountants performing the accounting profession in Denizli. The universe of the research consists of the members of the accounting profession who carry out their accounting profession activities in Denizli city center. According to the findings obtained from the study; It is observed that there are differences in the perception of time management in the variables of the number of personnel working in accounting offices and age groups of professionals. In addition, there was no difference between the perception of time management and working hours of professionals.

Keywords: Professional Accountants Time, Accounting Profession, Accounting Employee, Time Management, Accounting.

1. Giriş

Hayatta iyi işler başarmış liderlerin, âlimlerin, dâhilerin ortak yönleri incelediğinde hepsinin en çarpıcı ortak özelliğinin zaman yönetimi konusundaki becerileri olduğu görülmektedir. Her birey için eşit şartlarda geçerliliği olan zaman kavramını, kişilerin daha önceden belirlediği hedeflere ulaşmada ki, en kritik unsurlardan biri olduğu bilinci ile kullanılması gerekmektedir. Zaman, her birey için değerli olmakla birlikte, herkes için geçerli olan 24 saatlik zaman diliminin en verimli şekilde kullanılması kritik bir husustur. Çünkü 24 saatlik zaman dilimi, hiçbir şekilde depolanamayan, alınıp satılamayan ve geri dönüşü mümkün olmayan bir olgudur. (Scoot, 1997, s.9). Zamanın en belirgin özelliği, kullanımının diğer kaynaklar gibi sonraya ertelenmemesidir. Bu yüzden bireylerin geleceklelerini şekillendirme hususunda zamanlarını en iyi şekilde kullanmaları zaruri bir durum ortaya koymaktadır. Bu bağlamda konunun önemini William Penn'in sözünden anlamak mümkündür. Penn, "En çok istediğimiz ancak ne yazık ki en kötü biçimde kullandığımız şey zamandır" derken aslında zaman yönetiminin önemine vurgu yapmıştır. Geleceği başarılı bir şekilde tasarlayabilmek için yöneticilerin iyi bir zaman yöneticisi gibi davranmaları ve bu doğrultuda hareket etmeleri çok önemlidir. (Keergard, 1991, s. 30-32).

Her meslek grubu için zamanın etkin kullanımı, günlük rutin işlemlerin yerine getirilmesi ve mesleki faaliyetlerin tamamlanabilmesi açısından önemli bir husustur. Ancak muhasebe mesleği için, zamanın amacına uygun ve verimli kullanımı, mesleğinin sürdürülebilmesi açısından en kritik konulardan biridir. Zaman yönetimi baskısını en çok hisseden meslek türünün muhasebe mesleği olduğunu söylemek mümkündür. Çünkü muhasebe mesleği ile ilgili uygulama ve faaliyetlerin neredeyse tamamında zamansal bir planlama ve uyulması gereken bir tarih bütünlüğü söz konusudur. Mali raporların sunulmasından verilmesi gereken beyanlara, yılsonu defter tasdiklerinin hazırlanmasından bildirimlerin gönderilmesine kadar bütün muhasebe uygulamalarında zorunlu olarak uyulması gereken bir tarih aralığı olduğu görülmektedir. Söz konusu zaman dilimi içerisinde muhasebe işlemlerinin programlanması ve yerine getirilmesi yasal bir zorunluk olduğu için muhasebe meslek mensuplarının zaman planlamalarını en iyi şekilde yapmaları gerekmektedir. Çalışmada muhasebe meslek mensuplarının zaman yönetimi konusunda farkındalık

düzeyleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışmaya dair uygulanan ölçeğin birinci bölümünde muhasebe meslek mensuplarının kişisel özelliklerini, ikinci bölümünde ise zaman yönetimi konusuna muhasebecilerin bakış açılarını ortaya çıkaran sorular bulunmaktadır. Ayrıca çalışmada zaman ve zaman yönetimi konusuna ilişkin bilgiler aktarılmıştır.

2. Zaman Kavramı ve Etkileri

Kişiden kişiye farklı bakış açıları ile yorumlanan zaman kavramının birden çok tanımı bulunmaktadır. Kelime anlamı bakımından zaman; kesintisiz devam eden, dünden bugüne ve yarınlara doğru birbirini takip eden bir süreç olarak tanımlanmaktadır (Gürbüz ve Aydın, 2012, s. 3). Türk Dil Kurumu'na göre ise zaman kavramı; bir işin, oluşun içinde geçen, geçmekte olan ve geçmeye devam eden süre, vakit, bu sürenin belirli bir parçası ve belirlenmiş olan an, mevsim, çağ, bir iş için ayrılmış saatler, vakit, dönem ve devir olarak tanımlanmaktadır. (Eroğlu, 2018, s. 22). Bir başka tanıma göre ise, devamlı olarak akıp giden ve kaybolan ayrıca, para, eşya, insan becerileri gibi terimlerden farklı, yenilenemeyen, yerine bir başka bir şey konulamayan ve en önemlisi geri döndürülemeyen bir kaynaktır (Çağlayan ve Göral, 2009, s. 175). Zaman herkesin varlığını hissettiği ancak müdahale edemediği, geriye dönüşü olmayan ve tanımlanması zor olan soyut bir kavram olarak görülmektedir. İş hayatında insanın içinde olduğu her süreçte, hangi konuda olursa olsun mesleki başarı konusunda zaman kavramının payı her zaman önemli bir yere sahip olacaktır (Tektaş ve Tektaş, 2010, s. 222). Zaman kavramının önemi ve insan üzerindeki etkileri ise, fiziksel, psikolojik, felsefik ve biyolojik olarak dört başlık altında toplanmaktadır. Fiziksel etki; insanların gündelik iş akdini etkileyen, örneğin, çalışma temposu, iş akışı, koordine oluşu, işe başlama, ayrılma gibi planlanabilir süreci içermektedir. Psikolojik etki; kişinin kendine verilen işi zamanın da yetiştirememesi sonucu stres ve başarısını etkileyen ve zamanı iyi kullanamadığı düşüncesi ile aldığı sorumluluğu yerine getirememesi durumudur. Bu nedenle, iyi bir şekilde zamanını kullanabilmesi için strateji belirlemesi ve uygulanması gerekmektedir. Böylelikle zaman baskısı en alt düzeye indirilmiş olmaktadır (Şahin, 2014, s. 11). Felsefik etki; herkesin kendine özgü bir hayat bakış açısı olması ile ilgilidir. Bu bağlamda insanların kendine güvenen, aldırış etmeyen, zevkine göre hareket eden, korku, belirsizlikler ve benzeri yaklaşımları zaman içinde davranış tarzlarını oluşturmaktadır. Biyolojik etki; kişilerin içinde bulunduğu biyolojik saate göre hareket etmesi olarak tanımlanmaktadır. Biyolojik etki başlığına göre üç farklı insan tiplmesi bulunmaktadır. Bunlar, sabah tipler, öğleden sonra tipler ve her zaman hazır tiplerdir. Bu kişilerin özelliklerine bakıldığında;

- Sabah insan tipinin; sabah daha enerjik olup akşama doğru daha durgun olması,
- Akşam insan tipinin; sabah kalkmakta zorlanan ve akşamüzeri zamanı daha verimli kullanması,
- Her zaman hazır olan insan tipinin ise; sabah kalktığında enerjik olan ve öğlen biraz durulan sonrasında akşam tekrar enerjik olması (Küçük, 2014, s.16) şeklindeki özelliklerine göre gruplandırılması söz konusudur.

3. Zaman Yönetimi

Zaman yönetimi, ilk olarak Danimarka'da iş gücü fazla yöneticilerin, zamanlarını etkili ve verimli şekilde kontrol edebilmeleri için ortaya konulmuş ve dünyaya yayılmıştır (Güçlü, 2001, s. 87). Zaman yönetimi, belirlenen hedeflere, amaçlara ulaşabilmek için öncelik sırası belirlenip, belirlenen önceliklerle zamanı planlama, programlama ve listeleme yöntemidir (Francis-Smythe ve Robertson, 1999, s. 333).

Zaman yönetimi, zamanı etkin ve verimli şekilde nasıl kullanılması gerektiğini belirlememizi sağlayan bir tekniktir. Mevcut zaman içerisinde nelerin yapılabileceğinin planlamasıdır. Zaman yönetimi, doğru olmaya işlerin hızlı hızlı yapılması değildir. Amacı, doğru işleri en kısa zamanda verimli bir şekilde yapmaktır. Hedeflere ulaşmak, yapılan işi denetlemek, yapan kişinin motivasyonunu yükseltmek için, kişisel performansı artırma tekniğidir (Gürbüz ve Aydın, 2012, s. 12).

Zaman yönetimi, hayatın ritmini yakalamak, geleceğe yön verebilmek geçmişini değerlendirmek, amaçlar doğrultusunda plan program yapmak, saatlerin, ayların, günlerin nasıl geçtiğinin bilincine varmak ve zamanın tuzaklarını bilmek ve bu tuzaklara düşmemektir (Ardahan, 2003, s.18).

Zaman yönetimi, hedef belirlenmesi ve bu hedeflere ulaşmada plan, program yapılması ve bu plana uyulması gerektiği ve bu bağlamda alınan sonuçların denetimi ve değerlendirmesi sonucu ne olursa olsun yeni hedefler için esnek olunması gereken bir süreçtir. Harcanan zamanın nasıl kullanıldığının bilincinde olan kişi, zamanı sürekli analiz etmek, planlamak, tekrar analiz etme ve tekrar planlamadan oluşan bir süreç dâhilinde hareket etmektedir. (Ensari, 1995, s. 98).

4. Literatür Taraması

Zaman yönetimi kavramına ilişkin alan yazında yapılmış çalışmalar olmakla beraber muhasebe alanında yapılmış her hangi bir çalışmanın olmadığı yapılan araştırma neticesinde tespit edilmiştir. Konuyla ilgili olarak muhasebe dışındaki alanlarla ve örneklem grupları ile ilgili yapılmış çalışmalar ve elde edilen bulgulara ait açıklamalar aşağıda verilmiştir.

Tablo 1. Zaman Yönetimiyle İlgili Yapılmış Çalışmalar

ARAŞTIRMACI	BULGULAR
Britton ve Tesser (1991: 405-410)	Georgia Üniversitesinde okuyan Psikoloji bölümü birinci ve ikinci sınıf öğrencileri üzerinde anket uygulamışlardır. Anketi 90 öğrenci üzerinde uygulamış olup, zaman yönetimi eğitiminin okul başarısında etkili olduğunu ileri sürmüşlerdir.
Trueman ve Hartley (1996: 199-215)	Çalışmalarında birinci sınıf psikoloji öğrencilerine zaman yönetimi becerilerini ölçmek için anket uygulamışlardır. Sonucunda ise, zaman yönetimi ile akademik başarı arasında olumlu bir ilişki olduğunu tespit etmişlerdir.

**Çağlıyan ve Göral,
(2009: 175-189)**

Beyşehir’de bulunan Ali Akkanat Meslek Yüksekokulu’nda okuyan öğrencilerin zaman yönetimi becerilerini ölçmüşlerdir. Öğrencilerin zaman yönetimi konusunda bireysel çabaları olmakla birlikte bu çabaların yetersiz kaldığı ve profesyonel olarak zamanı etkin ve verimli kullanamadıkları ve bu süreci yönetemedikleri sonucuna ulaşmış ve önerilerde bulunmuşlardır.

**Zampetakis vd.
(2010: 23-32)**

Yunan üniversitesinde okuyan öğrencilerden 186 kişiye anket uygulamışlardır. Zaman yönetimi yöntemleri ile tutumlar arasındaki ilişkiyi yaratıcılık ölçütleri bağlamında araştırmışlardır. Sonuç olarak, yaratıcılığın günlük planlama davranışı, uzun vadeli planlamaya duyulan güven, algılanan zaman kontrolü, kararlılık ile pozitif yönde ilişkili olduğunu saptamışlardır. Ayrıca, düzensizlik tercihi ile de negatif bir ilişki olduğunu tespit etmişlerdir. Bu sonuçlar yaratıcılığın zaman yönetimi ile nasıl ilişkili olduğunu anlamak için teorik bilgilere dayandırmışlardır.

**Swart vd.,
(2010: 79-89)**

Çalışmalarında, Afrikalı mühendislik öğrencilerinin üzerine anket uygulamışlardır. Düşük akademik başarısına neden olan faktörlerden birinin bu öğrencilerin zaman yönetimini iyi kullanmadığı için olabileceğini öne sürmüşlerdir. Teorik literatür taraması ve ampirik bir çalışma ile bu ilişkiyi keşfetmeye çalışmışlardır. Sonuç olarak zaman yönetimi becerileri ile Afrikalı mühendislik öğrencilerinin akademik başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmadığını belirlemişlerdir.

**Altutaş ve Kayıhan
(2013: 47-54)**

Hacettepe üniversitesi sağlık bilimleri fakültesi ve ergoterapi bölümünde okuyan öğrencilere verilen zaman yönetimi eğitiminin öğrencilerin üzerinde farkındalık yaratıp yaratmadığını incelemişlerdir. Stresle baş etme yöntemleri dersi kapsamında ele alınan zaman yönetimi eğitiminin üniversite öğrencilerinin zaman yönetimi becerisinde bir farkındalık yarattığı sonucuna ulaşmışlardır ve önerilerde bulunmuşlardır.

**Sevri ve Kandy
(2011: 720-726)**

Çalışmalarında, zaman yönetimi becerilerinin öz yeterlilik ve akademik performans üzerindeki etkisini test etmişlerdir. Birinci sınıf kız öğrencilerin bulunduğu her biri 27 kişiden oluşan deney ve kontrol grubu oluşturmuşlardır. Deney grubu ve kontrol grubuna ön-son testler uygulamışlardır. Sonucunda, akademik performansı ve öz yeterliliği artırmak için zaman yönetimi becerileri eğitiminin etkili olduğunu belirlemişlerdir.

**Çelebi,
(2017:1-103)**

Siirt ilindeki özel bir hastanede çalışanların zaman yönetiminin işletme verimliliği üzerindeki algısını ölçmüştür. Cinsiyet, yaş ve görev sürelerinde anlamlı farklılık bulunmamış olup öğrenim durumları ve gelir düzeylerinde anlamlı farka rastlamıştır. Daha sonrasında faktör analizi uygulamış ve 7 boyutta incelemiştir ve önerilerde bulunmuştur.

**Pınar,
(2019: 1-62)**

Tekstil sektöründe faaliyet gösteren bir firmanın yöneticilerinin zaman yönetimi uygulamaları, zaman yönetimi konusunda davranış tarzları ve bu tarzların uygulamaları ile ilişkisini incelemiştir. İşletmede yöneticilerin çoğunun zaman yönetimi konusunda etkin ve verimli uygulamalar ve davranış tarzlarına sahip olduğu sonucuna varmıştır.

**Yaroğlu
(2019: 1-95)**

Trabzon ilindeki Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerin sosyal medya kullanımlarının zaman yönetimine etkisi araştırmıştır. Sosyal medya kullanımı ve zaman yönetimi değişkenlerinin bazı alt faktörleri arasında; hem pozitif hem de negatif yönlü ve güçlü yani istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna varmıştır.

Yukarıda belirtilen alan yazın taraması incelendiğinde zaman yönetimine ilişkin çalışmaların genel olarak öğrencilere, hastane çalışanlarına ve finans yöneticilerine yapıldığı görülmektedir. Söz konusu çalışmada diğer çalışmalardan farklı olarak, Denizli il merkezinde muhasebe mesleği faaliyetlerini sürdüren meslek mensuplarının zamanı yönetme becerilerinin ortaya çıkarılmasına yönelik olarak bir uygulama yapılmasına karar verilmiştir. Bu açıdan çalışma sonuçlarının alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

5. Çalışmanın Metodolojisi

5.1. Çalışmanın Amacı

Çalışmanın amacı, muhasebe meslek mensuplarının zaman yönetimi konusundaki algılarının demografik değişkenlere göre değişiklik gösterip göstermediğinin tespit edilmesidir. Ayrıca çalışmanın bir diğer amacı da çalışmada kullanılan ölçüğe ait 3 boyut altında (zaman planlaması, zaman tutumları ve zaman harcattırıcılar) oluşturulan maddelere katılma düzeylerine ilişkin oluşturulmuş hipotezlere ait sonuçların analiz edilmesidir.

5.2. Çalışmanın Evreni ve Kısıtları

Çalışmanın evrenini Denizli il merkezinde muhasebe mesleği faaliyetlerini sürdüren meslek mensupları oluşturmaktadır. TÜRMOB verilerine göre il merkezinde 1141 muhasebe meslek mensubu bulunmaktadır. Araştırma kapsamında 250 katılımcıdan dönüş alınmıştır. Anketlerin elde edilmesinde mail (ileti), posta, sosyal medya platformları ve yüz yüze görüşme yöntemlerinden faydalanılmıştır.

Araştırmanın kısıtları aşağıda belirtili gibidir:

- Çalışmanın verileri; Denizli il merkezinde bağımsız olarak görev yapan muhasebe meslek mensuplarından elde edilmiştir. Bu doğrultuda araştırma Denizli il merkezinde bulunan muhasebe meslek mensuplarının cevapları ile sınırlıdır. Bu nedenle ankete verilen cevaplar bu evrenin özellikleri ile sınırlıdır.

- Araştırma verilerinin toplanmasını zorlaştıran bazı durumlar söz konusu olmuştur. Bunlardan en önemlisi muhasebe meslek mensuplarının oldukça yoğun çalışma koşullarıdır. Kendilerine ulaşım konusunda zorlanılmıştır. Bu da bir diğer sınırlılık olarak kabul edilmektedir.

5.3. Çalışmanın Yöntemi

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemin kullanılış amacı, sosyal bilimlerde yaygın bir yöntem olması ve elde edilen verilerin istatistiksel analize uygun olmasıdır.

Kullanılan anket 2 kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda demografik sorulara yer verilmiştir. İkinci kısımda ise, araştırmacı tarafından geliştirilen Zaman Yönetimi ile ilgili ifadelerden oluşan bölümdür. Bu ölçek 5’li likert tipindedir ve ankete cevap verenlerin ifadelerine katılma düzeyi “1= Hiç, 2= Nadiren, 3=Bazen, 4= Sık Sık ve 5= Her Zaman” olarak ölçeklendirilmiştir. Çalışmada kullanılan ölçek Altuntaş ve Kayıhan’ın (2013) yılında yapmış oldukları “Üniversite Öğrencilerinin Zaman Yönetimi Farkındalıklarının İncelenmesi” adlı çalışmadan dönüştürülerek oluşturulmuştur. İlgili çalışmada zaman yönetimi ölçeği ile ilgili olarak ölçeğin ve boyutların geçerliliği sağlanmıştır. Çalışmada güvenilirlik ve geçerliliği kabul gören “zaman planlaması alt parametresi boyutu”, “zaman tutumları alt parametresi boyutu” ve “zaman harcattırıcılar alt parametresi boyutu” ilgili çalışmamızda da değiştirilmeden kullanılmıştır.

5.2. Çalışmanın Bulguları

Bu bölümde çalışmanın bulgularına yer verilmiştir ve sonuçlar tartışılmıştır. Tablo 1 güvenilirlik analizinin sonuçlarını içermektedir.

Tablo 2. Güvenilirlik Analizi

Ölçekler	Cronbach's Alpha	Soru Sayısı
Zaman Yönetimi Envanteri	0.756	27

Zaman Yönetimi Envanteri ile ilgili ifadelerin güvenilirlik katsayısı 0.756 olarak $0.60 \leq \alpha \leq 0.90$ arasında oldukça güvenilir olarak bulunmuştur (Can, 2014, s. 369). Tablo 3 ankete katılan meslek mensuplarının demografik özelliklerini özetlemektedir.

Tablo 3. Muhasebe Meslek Mensuplarının Demografik Değişkenlere Göre Dağılımı

Değişkenler	Frekans	Yüzde (%)
Cinsiyet		
Kadın	46	18.4
Erkek	204	81.6
Medeni Durum		
Evli	187	74.8
Bekâr	61	24.4
Dul	2	0.8
Eğitim Seviyesi		
Lise	25	10.0
Ön lisans	26	10.4
Lisans	187	74.8
Yüksek Lisans& Doktora	12	4.8
Büro Çalışan Sayısı		
Bir	54	21.6
İki	49	19.6
Üç	66	26.4
Dört ve üzeri	81	32.4
Zaman Yönetimi İle İlgili Bir Konferans, Panel, Eğitim vb. Katıldınız mı?		
Evet	42	16.8
Hayır	208	83.2
Mesleki Tecrübe (Yıl)		
15 yıl ve altı	124	49.6
16-31 yıl	110	44.0
32 yıl ve üzeri	16	6.4
Haftalık Çalışma Saati		
24 saat ve altı	6	2.4
25-49 saat	109	43.6
50-74 saat	129	51.6
75 saat ve üzeri	6	2.4
Yaşınız		
18-35	81	32.4
36-53	133	53.2
54 ve üzeri	36	14.4

Tablo 3 incelendiğinde araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının Denizli ilindeki Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odasına kayıtlıdır.

Muhasebe meslek mensuplarından araştırmaya katılanların %18,4'ü kadın ve %81,6'sı erkektir.

Medeni durumlarına bakıldığında, %74,8'i evli, %24,4'ü bekâr, %0,8'i ise duldur.

Eğitim seviyesi olarak incelendiğinde ise %10 lise mezunu, %10,4 ön lisans mezunu, %74,8 lisans mezunu, %4,8 yüksek lisans mezunu ve doktora mezunu olduğu belirlenmiştir.

Büro çalışan sayısı incelendiğinde, %21,6'sının 1 çalışanı, %19,6'sının 2 çalışanı, %26,4'ünün 3 çalışanı ve %32,4'ünün 4 ve üzeri çalışanın olduğu tespit edilmiştir.

Zaman yönetimi ile ilgili konferans, panel, eğitim gibi etkinliklere %16,8'inin katıldığını ve %83,2'sinin ise katılmadığı tespit edilmiştir.

Mesleki tecrübeleri incelendiğinde ise, %49,6 'sının 15 yıl ve altı çalıştığı, %44'ünün 16-31 yıl arasında ve %6,4'ü ise 32 yıl ve üzeri çalışma hayatı olduğu tespit edilmiştir.

Haftalık çalışma saatleri bakımından incelendiğinde, %2,4'ünün 24 saatin altında, %43,6'sının 25-49 saat arasında, %51,6'sının ise 50-74 saat arasında ve %2,4'ünün ise 75 saat ve üzerinde çalıştıkları belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının %32,4'nün 18-35 yaş aralığında, %53,2'sinin 36-53 yaş aralığında, %14,4'ünün ise 55 ve üzeri yaşta olduğu sonucuna varılmıştır.

Muhasebe meslek mensuplarının demografik özelliklerine göre oluşturulan ifadelere katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla hipotezler oluşturulmuş ve verilere öncelikle normallik testleri yapılmış olup verilerin normal dağılım göstermediği belirlenmiştir. Bu nedenle hipotezlerin analizinde, Mann-Whitney U testi ve Kruskal Wallis Varyans analizi testleri uygulanmıştır. Uygulanan bu testlerin sonuçları aşağıda Tablo 4, Tablo 5, Tablo 6, Tablo 7, Tablo 8, Tablo 9, Tablo 10 ve' Tablo 11'de verilmektedir.

Hipotezler:

$H_{1,1}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Cinsiyetine** göre zaman yönetimi envanterinin zaman planlaması alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1,2}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Cinsiyetine** göre zaman yönetimi envanterinin zaman tutumları alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1,3}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Cinsiyetine** göre zaman yönetimi envanterinin zaman harcatırıcılar alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1,4}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Medeni Durumuna** göre zaman yönetimi envanterinin zaman planlaması alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1,5}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Medeni Durumuna** göre zaman yönetimi envanterinin zaman tutumları alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1,6}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Medeni Durumuna** göre zaman yönetimi envanterinin zaman harccattırcılar alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1,7}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Eğitim Seviyesine** göre zaman yönetimi envanterinin zaman planlaması alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1,8}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Eğitim Seviyesine** göre zaman yönetimi envanterinin zaman tutumları alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1,9}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Eğitim Seviyesine** göre zaman yönetimi envanterinin zaman harccattırcılar alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1,10}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Büro Çalışan Sayısına** göre zaman yönetimi envanterinin zaman planlaması alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1,11}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Büro Çalışan Sayısına** göre zaman yönetimi envanterinin zaman tutumları alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1,12}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Büro Çalışan Sayısına** göre zaman yönetimi envanterinin zaman harccattırcılar alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1,13}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Zaman Yönetimi İle İlgili Bir Konferans, Panel, Eğitim vb. Katıldınız mı?** Sorusuna göre zaman yönetimi envanterinin zaman planlaması alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1,14}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Zaman Yönetimi İle İlgili Bir Konferans, Panel, Eğitim vb. Katıldınız mı?** Sorusuna göre zaman yönetimi envanterinin zaman tutumları alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1,15}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Zaman Yönetimi İle İlgili Bir Konferans, Panel, Eğitim vb. Katıldınız mı?** Sorusuna göre zaman yönetimi envanterinin zaman harccattırcılar alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1,16}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Mesleki Tecrübeye** göre zaman yönetimi envanterinin zaman planlaması alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1.17}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Mesleki Tecrübeye** göre zaman yönetimi envanterinin zaman tutumları alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1.18}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Mesleki Tecrübeye** göre zaman yönetimi envanterinin zaman harcattırıcılar alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1.19}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Haftalık Çalışma Saatine** göre zaman yönetimi envanterinin zaman planlaması alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1.20}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Haftalık Çalışma Saatine** göre zaman yönetimi envanterinin zaman tutumları alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1.21}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Haftalık Çalışma Saatine** göre zaman yönetimi envanterinin zaman harcattırıcılar alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1.22}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Yaşına** göre zaman yönetimi envanterinin zaman planlaması alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1.23}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Yaşına** göre zaman yönetimi envanterinin zaman tutumları alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

$H_{1.24}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Yaşına** göre zaman yönetimi envanterinin zaman harcattırıcılar alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Tablo 4. Muhasebe Meslek Mensuplarının Cinsiyetine ve Alt Boyutlara İlişkin Mann-Whitney U Tablosu

Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	Mean Rank	X ²	Sig.	Sonuç
Zaman Planlaması	Kadın	46	139.25	4059.500	0.153>0.05	Ret
	Erkek	204	122.40			
Zaman Tutumları	Kadın	46	140.20	4016.000	0.125>0.05	Ret
	Erkek	204	122.19			
Zaman Harcattırıcılar	Kadın	46	149.60	3583.500	0.012<0.05	Kabul
	Erkek	204	120.07			

Tablo 4 incelendiğinde; “Zaman Yönetimi Envanteri” ölçeğinin alt boyutu olan “Zaman Planlaması” boyutunda muhasebe meslek mensuplarının **cinsiyetlerine göre farklılık bulunmamaktadır**. Benzer şekilde “Zaman Yönetimi Envanteri” ölçeğinin alt

boyutu olan “Zaman Tutumları” boyutunda muhasebe meslek mensuplarının **cinsiyetlerine göre farklılık bulunmamaktadır**. Ayrıca, zaman planlaması ve tutumları ifadelerine kadın katılımcıların erkek katılımcılardan daha fazla katıldıkları tespit edilmiştir. Bunlara göre, $H_{1,1}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Cinsiyetine** göre zaman yönetimi envanterinin zaman planlaması alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır. $H_{1,2}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Cinsiyetine** göre zaman yönetimi envanterinin zaman tutumları alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır. Hipotezler, $p>0.05$ olduğundan gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur. Hipotezler reddedilmiştir. Ancak, **cinsiyet açısından bakıldığında farklılık bulunan** tek alt boyutun “zaman harcattırıcılar” boyutu olduğu görülmektedir. Bu farklılığın “Zaman harcattırıcılar” alt boyutundaki maddelere kadınların katılımcıların erkek katılımcılardan daha fazla katılmasından ileri geldiği tespit edilmiştir. Bu nedenle de “ $H_{1,3}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Cinsiyetine** göre zaman yönetimi envanterinin zaman harcattırıcılar alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.” Hipotezi $p<0.05$ kabul edilmiştir.

Muhasebe Meslek Mensuplarının medeni durumlarına göre “Zaman Planlaması”, “Zaman Tutumları” ve “Zaman Harcattırıcılar” alt boyutlarında oluşturulan maddelere katılma düzeylerine ilişkin oluşturulan hipotezlerin analizleri Tablo 5’te görülmektedir.

Tablo 5. Muhasebe Meslek Mensuplarının Medeni Durumu ve Alt Boyutlara İlişkin Kruskal-Wallis H Tablosu

Alt Boyutlar	Medeni Durum	N	Mean Rank	X ²	Sig.	Sonuç
Zaman Planlaması	Evli	187	132.67	8.904	0.012<0.05	Kabul
	Bekâr	61	106.32			
	Dul	2	40.50			
Zaman Tutumları	Evli	187	128.89	2.030	0.362>0.05	Ret
	Bekâr	61	116.47			
	Dul	2	84.25			
Zaman Harcattırıcılar	Evli	187	121.53	3.513	0.173>0.05	Ret
	Bekâr	61	139.11			
	Dul	2	81.25			

Tablo 5’e bakılırsa; “Zaman Yönetimi Envanteri” ölçeğinin alt boyutu olan “Zaman Planlaması” boyutunda muhasebe meslek mensuplarının, maddelere katılma durumunda **medeni durumlarına göre farklılık bulunmaktadır**. Buna göre, $H_{1,4}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Medeni Durumuna** göre zaman yönetimi envanterinin zaman planlaması alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.” Hipotezleri $p<0.05$ olduğundan kabul edilmiştir. Ancak, “Zaman Yönetimi Envanteri” ölçeğinin alt boyutu olan “Zaman Tutumları” boyutunda muhasebe meslek mensuplarının **medeni**

durumlarına göre farklılık bulunmamaktadır. Zaman tutumları boyutundaki ifadelerine, evli katılımcıların diğer katılımcılardan daha fazla katıldıkları tespit edilmiştir. $H_{1,5}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Medeni Durumuna** göre zaman yönetimi envanterinin zaman tutumları alt boyutundaki ifadelere katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır. Hipotezi $p>0.05$ olduğu için reddedilmiştir. Aynı şekilde, “Zaman Yönetimi Envanteri” ölçeğinin alt boyutu olan “Zaman Harcattırıcılar” boyutunda muhasebe meslek mensuplarının **medeni durumlarına göre farklılık bulunmamaktadır.** Buna göre, $H_{1,6}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Medeni Durumuna** göre zaman yönetimi envanterinin zaman harcattırıcılar alt boyutundaki ifadelere katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır. Zaman harcattırıcıları boyutu ifadelerine, bekâr olan katılımcıların diğer katılımcılardan daha fazla katıldıkları tespit edilmiştir. Hipotezi $p>0.05$ olduğu için reddedilmiştir.

Muhasebe Meslek Mensuplarının eğitim durumlarına göre “Zaman Planlaması”, “Zaman Tutumları” ve “Zaman Harcattırıcılar” alt boyutlarında oluşturulan maddelere katılma düzeylerine ilişkin oluşturulan hipotezlerin analizleri Tablo 6’da görülmektedir.

Tablo 6. Muhasebe Meslek Mensuplarının Eğitim Durumu ve Alt Boyutlara İlişkin Kruskal-Wallis H Tablosu

Alt Boyutlar	Eğitim Durumu	N	Mean Rank	X ²	Sig.	Sonuç
Zaman Planlaması	Lise	25	70.38	17.728	0.001<0.01	Kabul
	Önlisans	26	115.96			
	Lisans	187	133.11			
	Yüksek Lisans & Doktora	12	142.33			
Zaman Tutumları	Lise	25	125.70	4.571	0.206>0.05	Ret
	Önlisans	26	117.52			
	Lisans	187	123.86			
	Yüksek Lisans & Doktora	12	167.88			
Zaman Harcattırıcılar	Lise	25	150.40	4.454	0.216>0.05	Ret
	Önlisans	26	113.48			
	Lisans	187	122.91			
	Yüksek Lisans & Doktora	12	139.96			

Tablo 6’da ise, muhasebe mensuplarının eğitim durumları “Zaman Yönetimi Envanteri” ölçeği maddelerine katılma durumunda **eğitim durumlarına göre farklılık bulunmamaktadır.** Buna göre, $H_{1,13}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Zaman Yönetimi İle İlgili**

Bir Konferans, Panel, Eğitim vb. Katıldınız mı? Sorusuna göre zaman yönetimi envanterinin zaman planlaması alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.” Hipotezi $p < 0.05$ olduğundan kabul edilmiştir. Ancak, “Zaman Yönetimi Envanteri” ölçeğinin alt boyutu olan “Zaman Tutumları” boyutunda muhasebe meslek mensuplarının **eğitim durumlarına göre farklılık bulunmamaktadır**. Yüksek lisans ve doktora yapan katılımcıların zaman tutumları boyutu ifadelerine katılımlarının diğer katılımcılardan daha fazla katıldıkları belirlenmiştir. Aynı şekilde, “Zaman Yönetimi Envanteri” ölçeğinin alt boyutu olan “Zaman Harcattırıcılar” boyutunda muhasebe meslek mensuplarının **eğitim durumlarına göre farklılık bulunmamaktadır**. Zaman harcattırıcılar boyutu ifadelerine lise mezunu olan katılımcıların diğer katılımcılardan daha fazla katıldıkları tespit edilmiştir. Buna göre, $H_{1,14}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Zaman Yönetimi İle İlgili Bir Konferans, Panel, Eğitim vb. Katıldınız mı?** Sorusuna göre zaman yönetimi envanterinin zaman tutumları alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır. $H_{1,15}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Zaman Yönetimi İle İlgili Bir Konferans, Panel, Eğitim vb. Katıldınız mı?** Sorusuna göre zaman yönetimi envanterinin zaman harcattırıcılar alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır. Hipotezler $p > 0.05$ olduğundan, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur. Hipotezler reddedilmiştir.

Muhasebe Meslek Mensuplarının Bürolarındaki Çalışan Sayısı durumlarına göre “Zaman Planlaması”, “Zaman Tutumları” ve “Zaman Harcattırıcılar” alt boyutlarında oluşturulan maddelere katılma düzeylerine ilişkin oluşturulan hipotezlerin analizleri Tablo 7’de görülmektedir.

Tablo 7. Muhasebe Meslek Mensuplarının Bürolarındaki Çalışan Sayısı ve Alt Boyutlara İlişkin Kruskal-Wallis H Tablosu

Alt Boyutlar	Büro Çalışan Sayısı	N	Mean Rank	X ²	Sig.	Sonuç
Zaman Planlaması	Bir	54	155.80	12.263	0.007<0.01	Kabul
	İki	49	118.59			
	Üç	66	114.30			
	Dört	81	118.60			
Zaman Tutumları	Bir	54	164.93	26.269	0.000<0.01	Kabul
	İki	49	126.35			
	Üç	66	123.72			
	Dört	81	100.15			
Zaman Harcattırıcılar	Bir	54	144.06	19.590	0.000<0.01	Kabul
	İki	49	154.73			
	Üç	66	107.04			
	Dört	81	110.49			

Tablo 7’de görüldüğü üzere, “Zaman Yönetimi Envanteri” ölçeğinin alt boyutu olan “Zaman Planlaması” boyutunda muhasebe meslek mensuplarının **Bürolarındaki Çalışan Sayılarına göre farklılık bulunmaktadır.** Benzer şekilde “Zaman Yönetimi Envanteri” ölçeğinin alt boyutu olan “Zaman Tutumları” boyutunda muhasebe meslek mensuplarının **Bürolarındaki Çalışan Sayılarına göre farklılık bulunmaktadır.** “Zaman Yönetimi Envanteri” ölçeğinin alt boyutu olan “Zaman Harcattırıcılar” boyutunda muhasebe meslek mensuplarının **Bürolarındaki Çalışan Sayılarına göre farklılık bulunmaktadır.** Bunlara göre, $H_{1,10}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Büro Çalışan Sayısına** göre zaman yönetimi envanterinin zaman planlaması alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır. $H_{1,11}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Büro Çalışan Sayısına** göre zaman yönetimi envanterinin zaman tutumları alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır. $H_{1,12}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Büro Çalışan Sayısına** göre zaman yönetimi envanterinin zaman harcattırıcılar alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır. Hipotezleri $p<0.05$ olduğu için kabul edilmiştir.

Muhasebe Meslek Mensuplarının “Zaman Yönetimi İle İlgili Bir Konferans, Panel, Eğitim vb. Katıldınız mı?” sorusuna göre, “Zaman Planlaması”, “Zaman Tutumları” ve “Zaman Harcattırıcılar” alt boyutlarında oluşturulan maddelere katılma düzeylerine ilişkin oluşturulan hipotezlerin analizleri Tablo 8’de görülmektedir.

Tablo 8. Muhasebe Meslek Mensuplarının “Zaman Yönetimi İle İlgili Bir Konferans, Panel, Eğitim vb. Katıldınız mı?” sorusuna ve Alt Boyutlara İlişkin Mann-Whitney U Tablosu

Alt Boyutlar	Soru Cevabı	N	Mean Rank	X ²	Sig.	Sonuç
Zaman Planlaması	Evet	42	149.06	4059.500	0.021<0.05	Kabul
	Hayır	208	120.74			
Zaman Tutumları	Evet	42	160.05	4016.000	0.001<0.01	Kabul
	Hayır	208	118.52			
Zaman Harcattırıcılar	Evet	42	118.96	3583.500	0.518>0.05	Ret
	Hayır	208	126.82			

Tablo 8’de, “Zaman Yönetimi Envanteri” ölçeğinin alt boyutu olan “Zaman Planlaması” boyutunda muhasebe meslek mensuplarının **Zaman Yönetimi İle İlgili Bir Konferans, Panel, Eğitim vb. Katıldınız mı? Sorusunda anlamlı farklılık bulunmaktadır.** Buna göre, $H_{1,13}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Zaman Yönetimi İle İlgili Bir Konferans, Panel, Eğitim vb. Katıldınız mı? Sorusuna** göre zaman yönetimi envanterinin zaman planlaması alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır. Benzer şekilde “Zaman Yönetimi Envanteri” ölçeğinin alt boyutu olan “Zaman

Tutumları” boyutunda muhasebe meslek mensuplarının **Zaman Yönetimi İle İlgili Bir Konferans, Panel, Eğitim vb. Katıldınız mı? Sorusunda anlamlı farklılık bulunmaktadır.** $H_{1,14}$: *Muhasebe meslek mensuplarının Zaman Yönetimi İle İlgili Bir Konferans, Panel, Eğitim vb. Katıldınız mı? Sorusuna göre zaman yönetimi envanterinin zaman tutumları alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır. Ancak, Zaman yönetimi envanterinin zaman harcattırıcılar alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.* Hayır cevabı veren katılımcıların, zaman harcattırıcıları *boyutu* ifadelerine katılımlarının evet cevabından daha fazla olduğu görülmektedir. Hipotezi $p>0.05$ olduğu için, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur. Buna göre, $H_{1,15}$: *Muhasebe meslek mensuplarının Zaman Yönetimi İle İlgili Bir Konferans, Panel, Eğitim vb. Katıldınız mı? Sorusuna göre zaman yönetimi envanterinin zaman harcattırıcılar alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.* Hipotezi reddedilmiştir.

Muhasebe Meslek Mensuplarının *Mesleki Tecrübe ve Alt Boyutlara İlişkin* “Zaman Planlaması”, “Zaman Tutumları” ve “Zaman Harcattırıcılar” alt boyutlarında oluşturulan maddelere katılma düzeylerine ilişkin oluşturulan hipotezlerin analizleri Tablo 9’da görülmektedir.

Tablo 9. Muhasebe Meslek Mensuplarının Mesleki Tecrübe ve Alt Boyutlara İlişkin Kruskal-Wallis H Tablosu

Alt Boyutlar	Mesleki Tecrübe	N	Mean Rank	X ²	Sig.	Sonuç
Zaman Planlaması	15 yıl ve altı	124	118.42	8.904	0.011<0.05	Kabul
	16-31 yıl	110	138.76			
	32 yıl ve üzeri	16	89.22			
Zaman Tutumları	15 yıl ve altı	124	124.91	2.030	0.247>0.05	Ret
	16-31 yıl	110	122.00			
	32 yıl ve üzeri	16	154.12			
Zaman Harcattırıcılar	15 yıl ve altı	124	129.80	3.513	0.644>0.05	Ret
	16-31 yıl	110	121.27			
	32 yıl ve üzeri	16	121.22			

Tablo 9 incelendiğinde ise ,“Zaman Yönetimi Envanteri” ölçeğinin alt boyutu olan “Zaman Planlaması” boyutunda muhasebe meslek mensuplarının **Mesleki Tecrübeye göre aralarında anlamlı farklılık bulunmaktadır.** Buna göre $H_{1,16}$: *Muhasebe meslek mensuplarının Mesleki Tecrübeye göre zaman yönetimi envanterinin zaman planlaması alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.* Hipotezi $p<0.05$ olduğu için kabul edilmiştir. Mesleki tecrübesi 32 yıl ve üzeri olan katılımcıların “Zaman Tutumları ”boyutu ifadelerine katılımlarının diğerlerinden daha fazla olduğu gö-

rülmektedir. Ancak $p>0.05$ olduğundan, gruplarlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur. Buna göre, $H_{1.17}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Mesleki Tecrübeye göre zaman yönetimi envanterinin zaman tutumları alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır. Hipotezi reddedilmiştir.** Aynı şekilde, 15 yıl ve altı meslek tecrübesine sahip olanların zaman harcattırıcılar boyutu ifadelerine katılımlarının diğer katılımcılardan daha fazla olduğu belirlenmiştir. Fakat $p>0.05$ olduğundan, gruplarlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur. Buna göre, $H_{1.18}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Mesleki Tecrübeye göre zaman yönetimi envanterinin zaman harcattırıcılar alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır. Hipotezi reddedilmiştir.**

Muhasebe Meslek Mensuplarının *Haftalık Çalışma Saatlerine* göre “Zaman Planlaması”, “Zaman Tutumları” ve “Zaman Harcattırıcılar” alt boyutlarında oluşturulan maddelelere katılma düzeylerine ilişkin oluşturulan hipotezlerin analizleri Tablo 10’da görülmektedir.

Tablo 10. Muhasebe Meslek Mensuplarının Haftalık Çalışma Saati ve Alt Boyutlara İlişkin Kruskal-Wallis H Tablosu

Alt Boyutlar	Haftalık Çalışma Saati	N	Mean Rank	X ²	Sig.	Sonuç
Zaman Planlaması	36 saat ve altı	10	135.45	3.677	0.159>0.05	Ret
	37-73 saat	243	123.69			
	74 saat ve üzeri	6	179.42			
Zaman Tutumları	36 saat ve altı	10	138.50	4.201	0.122>0.05	Ret
	37-73 saat	243	123.50			
	74 saat ve üzeri	6	182.00			
Zaman Harcattırıcılar	36 saat ve altı	10	142.30	1.804	0.406>0.05	Ret
	37-73 saat	243	123.97			
	74 saat ve üzeri	6	157.00			

Tablo 10’a bakılırsa da, “Zaman Yönetimi Envanteri” ölçeğinin alt boyutu olan “Zaman Planlaması” boyutunda muhasebe meslek mensuplarının **Haftalık Çalışma Saati göre farklılık bulunmamaktadır.** Aynı şekilde, “Zaman Yönetimi Envanteri” ölçeğinin alt boyutu olan “Zaman Tutumları” boyutunda muhasebe meslek mensuplarının **Haftalık Çalışma Saati göre farklılık bulunmamaktadır.** Yine aynı şekilde, “Zaman Yönetimi Envanteri” ölçeğinin alt boyutu olan “Zaman Harcattırıcılar” boyutunda muhasebe meslek mensuplarının **Haftalık Çalışma Saati göre farklılık bulunmamaktadır.** Bu üç alt boyuta bakıldığında, haftalık çalışma saatinin 74 saat ve üzeri çalışma akdine sahip çalışanların diğer katılımcılardan ifadelerle katılımları daha fazla olduğu belirlenmiştir. Buna göre, $H_{1.19}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Haftalık Çalışma Saatine göre za-**

man yönetimi envanterinin zaman planlaması alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır. $H_{1,20}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Haftalık Çalışma Saatine** göre zaman yönetimi envanterinin zaman tutumları alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır. $H_{1,21}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Haftalık Çalışma Saatine** göre zaman yönetimi envanterinin zaman harcattırıcılar alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır. Ancak, hipotezler $p>0.05$ olduğu için gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur. Hipotezler reddedilmiştir.

Muhasebe Meslek Mensuplarının Yaşlarına göre “Zaman Planlaması”, “Zaman Tutumları” ve “Zaman Harcattırıcılar” alt boyutlarında oluşturulan maddelere katılma düzeylerine ilişkin oluşturulan hipotezlerin analizleri Tablo 11’de görülmektedir.

Tablo 11. Muhasebe Meslek Mensuplarının Yaşları ve Alt Boyutlara İlişkin Kruskal-Wallis H Tablosu

Alt Boyutlar	Yaş	N	Mean Rank	X ²	Sig.	Sonuç
Zaman Planlaması	18-35	81	110.85	8.368	0.015<0.05	Kabul
	36-53	133	137.89			
	54 ve üzeri	36	112.71			
Zaman Tutumları	18-35	81	131.26	10.290	0.006<0.05	Kabul
	36-53	133	113.85			
	54 ve üzeri	36	155.60			
Zaman Harcattırıcılar	18-35	81	138.14	3.939	0.140>0.05	Ret
	36-53	133	118.05			
	54 ve üzeri	36	124.61			

Tablo 11’e bakılırsa da, “Zaman Yönetimi Envanteri” ölçeğinin alt boyutu olan “Zaman Planlaması” boyutunda muhasebe meslek mensuplarının **Yaşlarına göre farklılık bulunmaktadır**. Buna göre $H_{1,22}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Yaşına** göre zaman yönetimi envanterinin zaman planlaması alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır. “Zaman Yönetimi Envanteri” ölçeğinin alt boyutu olan “Zaman Tutumları” boyutunda muhasebe meslek mensuplarının **Yaşlarına göre farklılık bulunmaktadır**. $H_{1,23}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Yaşına** göre zaman yönetimi envanterinin zaman tutumları alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır. Ancak, “Zaman Yönetimi Envanteri” ölçeğinin alt boyutu olan “Zaman Harcattırıcılar” boyutunda muhasebe meslek mensuplarının **Yaşlarına göre farklılık bulunmamaktadır**. $H_{1,24}$: Muhasebe meslek mensuplarının **Yaşına** göre zaman yönetimi envanterinin zaman harcattırıcılar alt boyutundaki ifadelerle katılma düzeyleri arasında

anlamli bir fark vardır. Bunun sebebi ise, 18-35 yaş aralığındaki çalışanlardan kaynaklığı tespit edilmiştir. Hipotezi $p>0.05$ olduğu için reddedilmiştir.

Ayrıca Tablo 12’de Pearson korelasyonuna ilişkin sonuçlar yer almaktadır. Bu analizde alt boyutların kendi aralarındaki korelasyonlarına bakılmıştır.

Tablo 12. Pearson Korelasyonuna İlişkin Sonuçlar

N=250	Zaman Planlaması	Zaman Tutumları	Zaman Harcattırıcılar
Zaman Planlaması	1	$r=0.371$	$r=-0.067$ $p>0.05$
Zaman Tutumları		$p<0.01$	$r=0.199$ $p<0.01$
Zaman Harcattırıcılar		1	1

“Zaman planlaması” alt boyutu ile “zaman tutumları” alt boyutu arasındaki ilişki korelasyon analizi ile incelendiğinde iki boyut arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur ($r=0.371$, $p<0.01$). Buna göre muhasebe meslek mensuplarının zaman planlamalarını düzenli yapmaları zaman tutumlarına da olumlu yansıtacaktır. Benzer şekilde “zaman tutumları” alt boyutu ile “zaman harcattırıcılar” arasındaki ilişki korelasyon analizi ile incelendiğinde iki boyut arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur ($r=0.371$, $p<0.01$). Buna göre muhasebe meslek mensuplarının zaman tutumları arttıkça zaman harcattırıcılara kapılma ihtimalleri artacaktır. Ancak zaman planlaması alt boyutu ile zaman harcattırıcılar alt boyutu arasındaki ilişki korelasyon analizi ile incelendiğinde iki boyut arasında anlamlı bir ilişki olmadığı bulunmuştur ($r=0.067$, $p>0.05$).

6. Sonuç ve Öneriler

Hızlı değişim ve dönüşümün yaşandığı günümüzde, zamanın etkin ve verimli kullanımı her zamankinden daha fazla önem kazanmıştır. Zaman yönetimi planlaması bireylerin hatta kurum ve kuruluşların verimliliklerini sürekli hale getirip, rekabetçi olabilmelerini sağlayan kritik unsurlardan biridir. Zaman yönetiminde etkin olabilmek tüm meslek grupları için önem arz eden bir konu olmakla birlikte muhasebe mesleğindeki önemi ve yeri tartışılmaz bir gerçektir. Muhasebe mesleğinde işlerin planlanması ve bu plan doğrultusunda hareket edilmesi kısacası planlı hareket eylemi bir alışkanlık haline getirilmesi gereken bir husustur. Maliyeye beyanda bulunulması, Sosyal Sigortalar Kurumuna bildirim yapılması, yılsonu defter taktik işlemleri, ödemeler, raporlar hazırlanması birbirinden farklı ve çok sayıda muhasebe uygulaması belli bir zaman dilimi içerisinde gerçekleştirilmektedir. Dolayısıyla muhasebecilerin zaman yönetimi baskısını en fazla yaşayan meslek grubu olduğunu söylemek mümkündür. Ayrıca bir mükellefin çalışmak istediği muhasebeciyi seçme kriterlerinden birinin de ilgili muhasebecinin zamanı iyi kullanma ve düzenli çalışma becerisine sahip olması farklılık yaratan etkenlerden biri olarak görülebilir.

Bu bağlamda muhasebe meslek mensuplarının zaman yönetimi konusunda ne kadar etkin verimli oldukları tespit edebilmek ve ilgili zaman yönetimi algısının muhasebe meslek mensuplarının kişisel özelliklerine göre farklılıklarını ortaya çıkarabilmek için bir anket uygulaması yapılmıştır. Çalışmanın uygulama kısmını oluşturan anket Denizli il merkezinde muhasebe faaliyetlerini icra eden muhasebe meslek mensuplarına uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlar şu şekilde özetlenebilir:

- Katılımcıların %83,2'si zaman yönetimi ile ilgili herhangi bir konferans, panel eğitim vb. etkinliğe katılmadığını belirtmiştir. Muhasebe mesleğinin iş rutinlerinin yerine getirilmesinde önemli olduğu düşünülen zaman yönetimi becerisinin geliştirilmesine yönelik programların artırılması önem arz etmektedir. Özellikle zaman yönetimi konusunda TÜRMOB ve meslek odaları tarafından eğitim, konferans, panel ve benzeri etkinliklerin düzenlenmesi ya da etkinliklerin sayıca artırılması mesleki başarı ve sürekli iyileştirmenin sağlanması açısından önemli bir konudur.
- Zaman yönetimi algısının “zaman harcattırıcılar” alt boyutu ile katılımcıları cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Kadın katılımcıların alt boyutu oluşturan fayda sağlamayan alışkanlıklar ve kişisel tercihler ile ilgili ifadeler erkek katılımcılardan daha çok katılmalarından ötürü farklılık ortaya çıkmıştır.
- Zaman yönetimi algısının “zaman planlaması” alt boyutu ile katılımcıların medeni durumu değişkeni arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Evli olduğunu beyan eden katılımcıların alt boyutu oluşturan zamanın planlamasına yönelik eylemler ile ilgili ifadeler bekâr ve dul katılımcılardan daha çok katılmaları nedeni ile farklılık ortaya çıkmıştır. Bu farklılığın nedenlerinden birinin evli olan katılımcıların sosyal yaşantılarında daha düzenli olmalarının bir sonucu olduğu düşünülebilir.
- Zaman yönetimi algısının “zaman planlaması” alt boyutu ile katılımcıların eğitim durumu değişkeni arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Eğitim durumunu yüksek lisans/doktora olarak belirten katılımcıların zaman yönetimi algısı diğer katılımcılara göre daha yüksektir. Bu farklılığın nedenlerinden birinin yüksek lisans/doktora seviyesinde alınan eğitimin bir sonucu olduğu söylenebilir.
- Zaman yönetimi algısı ile ilgili “zaman planlaması”, “zaman tutumları”, “zaman harcattırıcılar” boyutları ile büroda çalışan sayısı değişkeni arasında anlamlı farklılık ortaya çıkmıştır. Bu durumun katılımcıların personel sayısı ile iş bölümü yapma arasında ilişki kurması sonucu olarak ortaya çıktığı düşünülebilir.
- “Zaman planlaması” alt boyutu ile “zaman tutumları” alt boyutu arasındaki pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur. Buna göre muhasebe meslek mensuplarının zaman planlamalarını düzenli yapmaları zaman tutumlarına da olumlu yansımaktadır. Ayrıca “zaman tutumları” alt boyutu ile “zaman harcattırıcılar” arasındaki pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur. Muhasebe meslek mensuplarının zaman tutumları arttıkça zaman harcattırıcılara kapılma ihtimalleri artacaktır.

- Zaman yönetimi algısı ile ilgili “zaman planlaması”, “zaman tutumları” boyutlarında katılımcıların yaş değişkenine göre anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Ortaya çıkan bu farklılığın nedeninin orta yaş ve üzeri grupta yer alan katılımcıların zaman yönetimi algısının genç katılımcılara yani mesleğe yeni başlamış katılımcılara göre daha yüksek olmasından kaynaklandığı söylenmek mümkündür.

Zaman yönetimi algısının tespit edilmesine yönelik yapılan bu çalışmanın muhasebe meslek mensuplarına daha önce uygulanmamış olması açısından elde edilen bulguların alan yazına katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Kaynakça

- Altuntaş, O., Kayıhan H. (2013). Üniversite öğrencilerinin zaman yönetimi farkındalıklarının incelenmesi, *Ergoterapi ve Rehabilitasyon Dergisi*, 1(2), 47-54.
- Ardahan, F. (2003). *Küçük ve orta boy işletme yöneticileri için zaman yönetimi*, Antalya: Akdeniz Üniversitesi Yayın No: 59.
- Britton, B.K., Tesser, A. (1991). Effects of time management practices on college grades. *Journal of Educational Psychology*, 83, 405-410.
- Can, A. (2014). *SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde veri analizi*, Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Çağlıyan, V., Göral, R. (2009). Zaman yönetimi becerileri: meslek yüksekokulu öğrencileri üzerine bir değerlendirme, *KMU İİBF Dergisi*, 11(17), 174-189.
- Ensari, H. (1995). Zaman yönetimi, *MÜ Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7, 97-103.
- Eroğlu, Ç. (2018). *Hemşirelerde internet bağımlılığı ve zaman yönetimi ilişkisinin belirlenmesi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Manisa: Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Francis-Smythe, J.A., Robertson, I.T. (1999). On the relationship between time management and time estimation, *British Journal of Psychology*, 90, 333-347.
- Güçlü, N. (2001). Zaman yönetimi, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 25, 87-106.
- Gürbüz, M., Aydın, A.H. (2012). Zaman kavramı ve yönetimi, *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 1-20.
- Kaya, Ç. (2017). *Etkili zaman yönetiminin hizmet sektöründe verimlilik algısına pozitif katkısı üzerine görgül bir araştırma: Bir hastane örneği*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin: Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü.
- Keergard, D. (1991). Time management: Handling it all, *Nassp Bulletin*, 75(533), 22-24.
- Küçük, M. (2014). *Orta öğretim kurumu yöneticilerinin zaman yönetimi becerileri ile tutumları (Adıyaman ili örneği)*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara: Türk Hava Kurumu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Pınar, İ. (2019). *Tekstil sektöründe yöneticilerin zaman yönetimine etki eden faktörlerin incelenmesi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul: Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Scout, M. (1997). *Zaman yönetimi*, İstanbul: Rota Yayınları.
- Sevari K. ve Kandy M., (2011). Time management skills impact on self-efficacy and academic performance, *Journal of American Science*, 7(12), 720-726.
- Swart J. A., Lombard K., Jager H. (2010). Exploring the relationship between time management skills and the academic achievement of african engineering students - a case study, *European Journal of Engineering Education*, 35(1), 79-89.
- Şahin, K. (2014), *Lise öğretmenlerinin zaman yönetimi hakkındaki görüşleri*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Kahramanmaraş: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tektaş, M., Tektaş, N. (2010). Meslek yüksekokulu öğrencilerinin zaman yönetimi ve akademik başarıları arasındaki ilişki, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23, 221-229.
- Trueman, M., Hartley, J.A. (1996). Comparison between the time-management skills and academic performance of mature and traditional-entry university students, *Higher Education*, 32 (2), 199-215.
- TÜRMOB, (b.t.). (<https://www.turmob.org.tr/istatistikler/c8172e63-2bef-4919-a863-86e403bdfd0a/meslek-mensubu-dagilim-tablosu>), Erişim Tarihi: 10.08.2019.
- Yaroğlu, A. (2019). *Serbest muhasebeci mali müşavirlerin sosyal medya kullanımlarının zaman yönetimlerine etkisi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Trabzon: Avrasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Zampetakisa, L. A., Bourantab, N., Moustakisa, V. S. (2010). On the relationship between individual creativity and time management, *Thinking Skills and Creativity*, 5, 23-32.